

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 10 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

A V I Z.

Deoarece cea mai mare parte a abonenților noștri sunt în restanță, îi rugăm din nou să-și achite și trimită abonamentul, fiindcă suntem la finea anului și nu mai putem aștepta.

Administrația.

Școală și biserică.

Meseriași și negustori avem încă tot prea puțini decât să putem vorbi și despre trebuințele lor, ca și despre ale țaranului. Cel mult dorința ni-o putem exprima ca să-i vedem înmulțin-

buițele țaranului să se acopere prin munca lor și ei să-și facă concurență cinstită întru a împlini cele multe trebuințe ale poporului nostru.

Lipsa de meseriași și negustori harnici, pentru trebuințele poporului, o simțim foarte mult și începem de acolo că țaranul, din cauza aceasta își acopere trebuințele în cea mai mare

parte dela meseriași și negustori străini de legea și limba lor.

Acesta e un rău mare în nisuița noastră de propășire atât pentru unii cât și pentru alții.

Rău mare e și lipsa de a învăța pe popor în mod practic la acoperirea trebuințelor lui de tot felul apărându-l de ori ce lucruri străine și de lux.

Țăranii cari pleacă la America, după-cum s'a adevărit, câștigă frumoase sume de bani, întrebuințându-le la înaintarea economică de acasă. El nu-și uită nici de biserică și școala sa, ci le ajută și jertfește cu plăcere din câștigul avut și pe seama lor.

Acesta este cel mai frumos exemplu, cea mai vie pildă pe terenul economic, de a ne întruni cu toții și pe terenul cultural, fără deosebire de credință, și a jertfi cu dragoste de neam pentru școli și pentru legea străbună, fiecare cu ce poate, cel cu învățătura și cu sfatul cum și cel cu averea și munca, fiecare cu cât poate din prisosul ce i-l-a dat D-zeu.

Să ne ferim de a lua lucrurile cele bisericesti școlare în mod ușoratic sau chiar de a nu le da nici o privire, căci de vom continua în felul acesta, precum cu durere vedem că s'a deprins unii de ai noștri, să fim încredințați că mergem la ruină sigură atât în privința averii cât și a culturii. Deci, înainte de toate: școala și biserică, pe acestea să le întărim cu mult mai bine de cum sunt azi, căci acestea vor fi și în viitor cetatea cea mai sigură de adăpost economic cultural.

Comerțul Ungariei cu Orientul.

(Urmare și fine)

Exportul Ungariei în Rusia a fost de mai puțin de un milion în 1897, dar' a crescut mereu pentru a atinge 6.5 milioane în 1902, apoi 7.3 milioane în 1903 și 6.99 milioane în 1904.

Comerțul Ungariei cu Turcia europeană s'a echilibrat aproape, căci importul ungar a trecut dela 5 la 7 milioane, pe când suma exportului Un-

ga nu o să murim nici unul, căci trebuie să trăim și să fim fericiți.

Poporul adunat văzând acestea zicea:

— Ce om străin poate să fie acesta, de vorbește cu atâta cutezare, ca-și-când nu-i-ar fi frică de bălaur, sau e un voinic viteaz și atunci poate că scapă fata împăratului și ne mântuește și pe noi de nefericirea aceasta ori că este smintit!

Câni neîntrerupt să preumblau în jurul stoborului fântânii, răcăind cu picioarele în pământ, schilăind, par'că ar fi știut că acolo este ceva.

Măr îi întrebă pe oameni:

Ce semne să văd, când ese bălaurul afară?

— Es stropii din fântână, — ziseră oamenii.

— Atunci draga mea pune-ți capul la mine în poală și odihnește-te puțin, căci rămân eu să priveghez.

Ea-și puse capul la el în poală fiind ostentă și suferind mult, îndată și adormi.

FOIȚA

Măr și Păr.

— Din „Povești Ardelenești“ —
(Urmare) de I. Pop-Reteganul.

Acolo când ajunse văzu o mulțime de oameni, cari așteptau să vină fata împăratului. Să bage și el în mulțime. Nu mult stătu căci iată veni dintr-o parte o trăsură, toată îmbrăcată în negru, din care, când să opri, să cobori o fetiță frumoasă, de gândea-i că e inger scoborit din cer. Păru-i galbin lăsat pe spate, fața-i gingașe, ochii cei vineți, buzele subțiri și roșii, o ridicau peste celelalte zdiri ale lui D-zeu, de pe pământ.

Cum să scobori din trăsură, o înecă plânsul, și cu ea plângeau toți oamenii. Ți-se rupea inima văzând-o pe sârmana fată cum își aștepta moartea. Nu mai putu sta pe picioare, leșină și căzu la pământ. Când văzu acesta

Măr nu mai putu răbda, eși din popor, chemă câni cu el, să duse la fată și-i zise:

— Școală cocoană! nu te temi că eu nu te voi lăsa să te omoare bălaurul.

Atunci ea-și ridică capul, și văzându-l aci zise:

Cine ești tu de mă batjocurești, sau îți pui capul pentru mine?

— Eu sunt dragă un străin, care din norocire am ajuns aici, și văzând ce este, voi cerca să te scap...

— O să-ți pui viața, — zise fata; — lasă-mă du-te de-aici, scapă-ți barem viața ta, și nu gândi la mine, la o nenorocită, ale căreia minute de viață sunt numărate.

— Fără tine nu mă duc; mai bine mor! — fu răspunsul scurt alui Măr.

— Apoi, de ce ți-ai pune viața pentru mine?! — întrebă fata.

Atunci Măr nu mai știu ce să zică.

Intr'un târziu zise:

— Nu mă întreba nu este erat și nici

riei în Turcia să menține dela 1900 cam la 7 milioane.

Comerțul României cu Ungaria arată o transformare foarte remarcabilă.

Până cam pe la 1886 Ungaria furniza României cea mai mare parte din articolele manufacturate de primă necesitate: zahăr, petrol, ciment, lemnărie, făină, coniac, surrogate de cafea, săpun, lumânări, piei, țesături de lână, hârtie, sticlării.

De atunci încoace România produce singură aceste articole atât de bine, în cât face față aproape tuturor trebuințelor sale. Pentru anumite articole ca făina, lemnăria, zahărul, România a devenit chiar un concurent serios pe piețele balcanice.

Cele mai mari industrii ungare: morăritul, distilerii, fabricile de zahăr, tăbăcăriile, etc. au trebuit să se retragă de pe piața românească.

Dară Ungaria a creat noi industrii cari contribuiesc a face față noilor trebuințe ce s'au ivit în România grație îmbogățirii constante a acestei țări, sau cari furnizează industriei române născându-se și agriculturii române setoase de progres uneltele necesare pentru perfecționarea lor. Noile industrii ungare au luat în România locul celor vechi și vânzările Ungariei pe piața română, merg în genere, crescând.

Vânzările Ungariei în România au scăzut în 1890 la 10.36 milioane Coroane și s'au ridicat în 1895 la 16 și în 1904 la 28.89 milioane coroane.

Dela un timp câinii începură a țîlăi și hămui.

El trezi atunci fata de împărat, căci gândia că o să fie ceva, și îi zise să meargă mai încolo.

Nici nu greși cu gândul lui, căci abia să duse cu câți-va pași mai încolo, eșiră câțiva stropi din fântână.

El își chemă câinii lângă el, și-și pregăti sabia.

Poporul cât a fost adunat, tot a fugit.

Odată eși un cap de bălaur din fântână Măr să repezi și-l rătăzezi, din acela însă să faci trei capete, dar' câinii apucară fiecare câte-un cap; el tăie vârfurile limbilor și le băgă în buzunar, dar' deodată din acele capete eșiră trei șerpi, cu care însă avură ce face câinii, îi sfășiară în bucăți.

Al doilea cap când eși, earăși nu avură răgaz, și îl rătăzezi, tot așa făcu cu al treilea al patrulea, al cincilea și al șaselea, pe toate le rătăzezi. Făcându-se apoi din ele câte trei, câinii le apucară pe câte unul, Măr tăia vârfurile limbilor, cari eșiau la câte un șerpe, iar' câinii îi sfășiau pe rând. Când eși al șep-

Ungaria a vândut în România în anul 1904	
pentru 2.0 mil. Cor. cai	
«	1.35 « « fire de bumbac
«	1.24 « « lemne de ferestrău
«	0.98 « « vagoane
«	0.96 « « fer, oțel în bare
«	0.56 « « șlepurii
«	0.45 « « sape, lopeți
«	0.45 « « tutunuri
«	0.43 « « țes. de bumbacuri
«	0.34 « « piei de vite
«	0.33 « « țesături de lână
«	0.32 « « cânepă
«	0.30 « « lemn de fasonat
«	0.28 « « saci
«	0.28 « « cărbuni
«	0.28 « « pluguri
«	0.26 « « locomobile
«	0.22 « « semănătoare
«	0.22 « « orez cojit
«	0.21 « « lignită
«	0.20 « « ape minerale
«	0.20 « « batoze
«	1.72 « « mărfuri diferite.

Importul ungar din România a fost mai important. El n'a fost de cât de 3.38 milioane Coroane în 1890, 7 milioane în 1895, pentru a să ridica la 11.8 milioane în 1900, apoi 13 milioane în 1902, în sfârșit 18.8 milioane în 1903 și 28.8 milioane în 1904.

În 1904 România a vândut Ungariei mai ales:

Grâu . . .	de 10.4 milioane Cor.
Porumb . . .	« 6.67 « «
Lemn . . .	« 1.72 « «
Orz . . .	« 1.50 « «
Lână . . .	« 1.34 « «
Semăntă de in	« 0.97 « «
Petrol brut . .	« 0.83 « «
Meiu . . .	« 0.77 « «

tlea cap încă-l rătăzezi, dar' din acela nu să faci numai trei capete, ci nouă, din cari să faci nouă șerpi mai. Trei din ei îi apucară câinii și-i sfășiară, mai rămase însă șasă, cari săriră toți la capul lui Măr să îl apuce în toată clipita. El călcă cu picioarele doi cu mâna apucă alți doi, dar' mai rămaseră doi care săriau și mai turbat asupra capului lui Măr.

Ce să faci el atunci? Nu să gândești mult. Îi apucă și pe aceștia și cu o vitejie uimitoare să luptă cu ei, până ce câinii gâtară cu cei mai dinainte; atunei Măr slobozi pe rând și pe ceilalți șerpi, pe cari încă îi sfășiară câinii, încât n'a mai rămas nici urmă de înfricoșatul bălaur.

După-ce gătești mai așteaptă Măr o bună bucată de vreme să vază, că poate tot o să mai iese ceva, dar' spre bucuria lui nu mai ești nimic.

Atunci scoase apă din fântână cu o vadră și bău el, îi dete fetei și chemă și pe oamenii, cari cu mâinile încrucișate să uitau la cele ce s'a întâmplat.

Veniră și ei și băură până-ce să săturară.

Pește proaspăt de	0.55 milioane Cor.
Pește sărat . . .	« 0.51 « «
Tărâțe . . .	« 0.40 « «
Mațe . . .	« 0.32 « «
Păsări . . .	« 0.15 « «
Articole diverse	« 2.49 « «

Rezultă din cifrele aci citate că Ungaria ca și România au tot interesul de a îngriji relațiile dintre ele.

Școala economică de repetiție.

(Urmare din nr. 42).

§. 54.

Economia pe teritoriul economic, în cadrul planului de exploatare stabilit și al rotațiunii pentru sămănat să țină exclusiv de datorința și dreptul învățătorului specialist de economie și astfel învățătorul specialist atât în ce să reteră la conducerea lucrărilor economice, cum și la începerea și sistarea lor, numai puțin în privința tocmirii zilerilor și a lucrătorilor specialiști în cadrul preliminarului stabilit al școlii și cu observarea ordinațiunilor regnicolare existente referitor la tocmitura lucrătorilor economici le execută independent și pe răspunderea proprie sub supravegherea curatoratului școlii elementare de stat, respective a scaunului școlar comunal.

§. 55.

Pe servitorii tocmiți pe an, cu simbria stabilită în budget deasemenea îi tocmește și concediază învățătorul specialist pe lângă observarea dispozițiunilor legii servitorilor; instituirea servitorilor tocmiți pe an are însă să o anunțe în

Fata împăratului atunci luă pe după cap pe Măr și zise.

— Mi-ai scăpat viața; de nu erai tu, eu nu aş mai fi pe pământ. Ești voinic, de care nu s'a mai pomenit.

El zise.

— De nu te scăpam nici nu mai trăiam; neputându-te să te uit în veci. Să nu uităm însă dragă, că D-zeu bunul nostru părinte din cer a fost care ne-a ajutat, ca noi, biruind pe vrășmaș, să putem fi fericiți, să-i mulțămim dar' lui întâiu.

Să puseră în genunchi amândoi, să pusă tot poporul și cu o rugăciune tainică, cu lacrimi în ochi, mulțămiră lui D-zeu pentru ajutorul ce l'a dat.

Veni apoi poporul la el și îi mulțămii și lui, pentru-că l'a scăpat de năcaz, ne mai având grije de aci înainte de bălaur să-i câștige tot la o jumătate de an o fată.

Mai înșiră apoi vârfurile limbilor, cari erau 27 la număr, pe o ață, puse steag alb pe trăsura suii fata împăratului în ea, să suii și el, apoi chemă și câinii la picioarele lor și plecară cătră curtea împăratului.

scris preșidentului curatoratului respective scaunului școlar comunal în decurs de 48 ore dela tocmirea lor. Președintele curatoratului respective a scaunului școlar este însă obligat a să declara în scris în timp de opt zile dela tocmirea anunțată referitor la luarea la cunoștință a aceleia; dacă aceasta declarațiune nu a urmat în timp de opt zile, servitorul anunțat este a să considere tocmite definitiv. Președintele curatoratului respective al scaunului școlar poate face excepțiune contra primirii servitorului respective a muncitorului anual, numai dacă acela este un individ bețiv, dacă stă sub cercetare sau ucuză pentru delict sau crimă, sau pentru acelea a tos judecat, sau este cu un trecut problematic eventual fiind sua tutorat, sau în fine suferind de vre-o boală contagioasă.

Fiindcă individul excepționat de președintele curatoratului, respective al scaunului școlar nu poate fi primit, excepțiunile trebuie bazate pe fapte concrete și în caz de trebuințe trebuie justificate cu documente.

În cazuri de diferență, în urma apelațiunii învățătorului specialist, referitor la primire decide în mod definitiv inspectoratul școlar regesc.

Referitor la concedierea personalului de serviciu anual învățătorul specialist de economie face arătare preșidentului, curatoratului, respective al scaunului școlar cel puțin cu zece zile mai înainte de timpul desfipt pentru abzicere revelând cauzele aceleia și cere antici-

Ajungând acolo, găsiră pe împăratul și pe împărăteasa leșinați de durerea pentru pierderea ficei lor. Dau să le vorbească, dar' îndeșert, căci nu aveau cu cine; împăratul și împărăteasa nebuniseră.

Curtenii înainte erau supărați pentru una, acum erau supărați pentru alta. Nu să puteau deci îmbucura din destul pentru scăparea ficei, erau însă supărați că împăratul și împărăteasa sunt în așa stare, încât le era în primejdie viața.

Iute chemă Măr toate babele din oraș să le întrebe, ce ar fi de făcut, ca să se scoale împăratul și împărăteasa. Și au venit babele, și au cercat cu câte de toate: descântat-au, vrăjit-au, bosconit-iau, tămâiatu-au, dar' toate nu au folosit nimic. Veni în urmă o babă foarte bătrână să uită la împăratul, și la împărăteasa și pe-o parte și pe alta. apoi le-a descântat cu inimă de șoarece amestecată cu usturoi dar' nici aceasta n'a folosit nimic. —

În urmă zise:

— Împăratul și împărăteasa nu să pot

pativ luarea la cunoștință a abzicerii. Această luare la cunoștință trebuie să se facă în scris în cele zece zile numite, la din contră este a să privi ca luată la cunoștință.

Referitor la abzicerea efeptuită de către învățătorul specialist de economie președintele curatoratului, respective al scaunului școlar numai în acel caz poate face excepțiune, dacă în exercițiul său de oficial de controlă s'ar fi convins, că servitorul sau individul tocmite cu contract în totdeauna a dovedit diligență excepțională, și față de învățătorul de specialitate purtare bună și dacă astfel dimisiunea să poate reduce la cauze personale. În cazuri de diferență inspectoratul școlar regesc decide definitiv.

§. 56.

Procurarea obiectelor economiei, fie acelea mobile sau imobile, așadară construirea edificiilor, închisori fântâni, facerea localităților laterale, cumpărarea mașinilor, rechizitelor, plugurilor, grapelor, carălor, căruțelor ș. a., — pe baza proiectului învățătorului specialist de economie, ce trebuie pertractat în ședința curatoratului, respective a scaunului școlar, în cadrul preliminarului spre acest scop sau al creditului aprobat deosebit, aparține curatoratului, dar' aceste afaceri scaunul școlar sau curatoratul le poate încredința și învățătorului specialist. Obiectele procurate în modul acesta, imobile și mobile în sensul Indrumării edate cu ordinul Nr. 40.505 din anul 1899 să induc în inventar și să

scula până nu să vor spăla cu apă adusă dela »zâna de peatră«.

— Unde-i zina de peatră? întrebă Măr.

— E foarte departe dragul mării, peste nouă țări trebuie să meargă cineva, dacă vrea să ajungă acolo.

— Apoi bună va fi apa aceea? — Întrebă de nou Măr.

— Va fi foarte bună chiar și morții să pot scula cu ea. Așa mi-a spus mama și așa trebuie să fie, dar' până acum nimeni n'a putut străbate până acolo, cu toate că s'au dus foarte mulți și nu s'au mai relntors.

— Intr'adevăr este zină de peatră? cum curge apa? și pentru-ce să poate merge așa de greu acolo? — întrebă iar' Măr.

— Acea fântână știu bine că este, apa curge la picioarele unei zine de peatră, iar' pentru-ce să poate ajunge așa de cu greu, eu nu pot să-ți spun; atâta însă știu, că împărăția aceea e a unei smeoaice bătrâne care a avut trei feciori.

— Eu plec să aduc de-acolo puținică apă, să scol pe împăratul și împărăteasa, — zise Măr.

țin în evidență, predându-se învățătorului specialist pentru manipulare pe răspunderea proprie, despre ceia-ce curatoratul, respective scaunul școlar îi cere socoteală din timp în timp învățătorului specialist.

În acest scop un exemplar al inventarului să păstrează de către învățătorul specialist, un alt exemplar însă de către curatorat, scaunul școlar.

Restaurările mai mari, lucrările de transformare, încât ministrul nu ar fi dispus alfel, le execută curatorul, respective controlează și conduce executarea acelor.

Afacerile referitoare la ținerea perpetuă în stare bună a edificiilor, la curățenie, la asigurarea contra focului, la încălzit și luminat, acoperese acelea de stat, de comuna politică sau de alți interesați, aceste lucrări și afaceri le execută învățătorul specialist în cadrul bugetului anual respective alspeselor destinate spre acest scop de comună sau alți interesați, el inspecționează lucrările și pentru executarea punctuală a acestor lucrări el e răspunzător curatoratului respective scaunului școlar.

§. 57.

Învățătorul specialist de economie procură în cadrul bugetului toate cele necesare zilnic în economie, cari să cer pentru ținerea în rând bun a mașinilor, a richizitelor, cum este ferul necesar pentru ferar, butnar, curelar, cărbuni de peatră, cărbuni pentru țerar, material de lemn, lemn de butnari, material

— Ba să uu te duci dragă, — îl întrerupse fata, — căci te vei pierde p'acolo, și eu rămân singură; nici părinții nu mi-să vor scula, nici tu nu vei veni, și apoi va fi vai de mine.

— Nu te teme, iar' vin, — răspuse Măr.

— Lasă-l să meargă după apă, — zise fratele cel mai mic al împăratului, care gândea, că dacă va merge Măr acolo, nu să va mai întoarce, iar' fratesău împăratul și cumnatăsa împărăteasa vor muri și el va rămănea singur împărat.

Să și găta Măr de cale, luă un cal din stavă, câinii lui, paloșul împăratului și sabia adusă de acasă și plecă.

Cu lacrimi în ochi-l petrecu fata împăratului până la marginea orașului. Acolo el o sărută și o mână acasă zicând:

— Du-te dragă acasă și mă așteaptă.

Te voi aștepta, scumpul meu, ori-și-cât — zise ea.

(Va urma).

de iluminat; materiale de uns (parafină, oleu de mașini), în fine curele, funii, câlți pentru curățirea mașinilor ș. a.

În cercul său propriu de activitate îndeplinește în cadrul sumei generale provăzută în buget potcovirea cailor, renovarea rechizitelor stricate, etc.

Aceste procurări respective plata lucrătorilor de peste zi le achită curatorul pe baza cărților de afaceri și a conturilor, — de regulă lunar —; dar numai astfel, dacă învățătorul de specialitate a justificat în regulă în cartea de cumpărare respective prin cont cumpărarea materialelor, executarea lucrărilor, pe răspunderea proprie și pe lângă obligamentul de a da socoteală.

(Va urma).

Sărbătoarea pasărilor și pomilor.

De multe ori am vorbit cu cetitorii noștri despre pagubele uriașe ce fac omizile și tot felul de muște, găze sau insecte, cum zice la carte. Ne-am învățat cu răutățile acestor dușmani ca Țiganul cu schinteile și multora ni-să pare că nici nu s'ar putea altfel.

Am arătat că păsările sunt cei mai harnici prigonitori ai tuturor jigăniilor și că le caută și găsesc în toate ascunzătorile lor.

De altfel, cine n'a văzut rândunelele sau vrăbiile gonind fără odihnă, după tot felul de muște, fluturi, gândaci sau omizi, ca să le mănânce ele sau să le ducă puișorilor?

În țările unde nu vor să bage de seamă la dușmanii holdelor și pomilor nici la dușmanii acestor dușmani, oamenii să cred foarte vrednici de laudă, când ucid fără milă și fără judecată păsărelele, găsindu-le, ba o meteahnă, ba alta.

Măcelul cel mare îl fac mai întâi copiii, cari numai de capul păsărilor și de stricatul cuiburilor să țin. Măcelăresc de-aseenea cei cari le vânează ca să le vândă pielea cu penele pe ea sau chiar păsărele uscate întregi, până și în țări străine, la cei cari fac pălării pentru cu coane.

Dar' acolo unde le-a intrat oamenilor în cap că, dacă cruță păsările și nu lasă omizile să-și facă de cap, la sfârșitul anului văd că au mai mult grâu și porumb, precum și mai multe roade dela pomi.

Iată că Ungurii s'au gândit la apărarea pasărilor și-a pomilor.

Ministrul învățăturilor, cum s'ar prinde al »instrucției publice«, a hotărât o zi pe an când să fie sărbătoarea pomilor și-a pasărilor. În ziua aceea, în toate școlile primare de băieți și de fete s'or aduna toți școlarii și-or sădi câte un pomuleț. Învățătorul și preotul, precum și toți fruntașii satului sau mahalalei, s'or aduna de-aseenea la școală. Învățătorul va arăta de ce folos sunt păsările și ce rău ne facem ucigându-le. Va arăta cum oamenii mai luminați de pe aiurea le fac cuiburi, așezate la locuri bune prin pomi și copaci și cum nu să atinge nimeni de ouă, de cuiburi, de puișori sau de păsările bătrâne. Vor mai arăta ce bogăție și de ce folos pentru sănătate pot fi pomii roditori pentru săteni și ce sălbătăcie și răutate fac cei cari rup crengile pomilor s'au chiar îi taie ca să-și facă din ei un băț. Vor mai arăta ce legătură e între pomi și păsări, precum și între păsări și holde.

Ca să nu le fie greu învățătorilor a lumina pe copii și pe sătenii în vârstă, le va trimite fără plată câte-o cartică în care o fi scris pe înțelesul tuturor tot ce trebuie știut în privința pomilor și-a pasărilor, cât și-a jigăniilor stricătoare pe cari păsările le mănâncă.

În cartea aceasta au să fie și chipurile aidoma ale tuturor fluturilor, ale căror omizi sunt stricătoare, precum și ale omizilor. Cartea va arăta cum să pot stărpi omizile și fluturii. De asemenea va arăta și alte insecte vătămătoare afară de fluturi și de omizi, cum și ce e de făcut pentru a le ținea în frâu.

Cine o să scrie cartea? Nu să știe, căci s'a făcut concurs sau întrecere și celor patru cari or fi mai dibaci, de-or scrie mai pe înțelesul tuturor și mai adevărat, ori să le dea plată: celui mai bun 150 de lei; celui de al doilea 100; iar' celui de al treilea și de al patrulea, câte 50 de lei. Cartea n'o să fie mai mare decât de 32 de fețe de ale »Albinei«, foaia enciclopedică din România, din care am luat articolul de față.

Mi să pare că n'ar fi rău să avem și noi o carte la fel; căci anul acesta am văzut ce pot omizile și că pagubele cășunate de ele nu sunt glumă.

Mulți oftează și să căinează de pe urma lor; dar' mulți primari n'au avut

grijă să dea de știre oamenilor să curețe pomii de omizi; iar' pe unde primarii le-au spus, oamenii s'au lenevit și-au lăsat lucrul baltă.

Ar fi de dorit ca măcar iarna și primăvara ce vine să nu stăm cu mâinile în sân pradă acestor juvine păcătoase.

St. Niculcea.

Expoziția de vite din Săsciori.

Duminecă în 21 Octomvrie n. c., poporațiunea din Săsciori (cerc. Sebeșului săsesc) și comunele învecinate au avut zi de sărbătoare, căci ori de câte ori dat ne este a semna câte o întrunire agricolă, sau câte o altă lucrare a »Reuniunii române agricole din comitatul Sibiu«, prin comune — pentru economii nostrii din partea locului serbare este.

Ca puține alte așezăminte ale noastre Reuniunea agricolă ne are în vedere binele nostru, al economilor și pentru a noastră înaintare și înflorire lucrează. Lucrarea Reuniunii e cu atât mai binefăcătoare, cu cât cărmacii ei ies la fața locului, la vetrele noastre și aici află relele, ce bântuesc în trebile noastre și cu noi împreună chibzuesc asupra celor de făcut pentru delătura-re lor.

O astfel de sărbătoare am avut Duminecă, când Reuniunea și-a ținut în comuna Săsciori a 15-a expoziție de vite de prăsilă, împreună cu împărțire de premii în bani. Preparativele pentru expoziție le-a făcut comitetul aranjator locul din Săsciori, în frunte cu parochul Ilie Moga și cu notarul Ioan Halalai, cum și fruntașii din celelalte comune admise cu vitele lor la expoziție. Mulțumită hărniciei acestui comitet, la expoziția din Săsciori, reprezentanți au fost cu vite locuitorii din comunele: Săsciori, Sebeșel, Loman, Răchita, Strugari, Cacova, Laz, Deal și Căpâlna. Va să zică toate comunele cuprinse în programul expoziției. Ca semn al ingrigirei, ce fruntașii o au față de poporațiunea muncitoare și a iubirei și alipirei, ce o au căra Reuniune, servește faptul, că la expoziție au participat preoții, învățătorii, notarii, primarii, cu un cuvânt întreagă inteligența din comune.

Expoziția a fost condusă de viceprezidentul Reuniunii, dl Ioan Chirca, notar în Săliște, asistat de membrul din comitet Dr. P. Șpan, prof. și de secre-

tarul Reuniunii *Vic. Tordășianu* Comisia economică comitatenză a avut de reprezentant pe dl prim-pretor I. Schöpp, Membrii absenți din juriu au fost înlocuiți prin dnii Dr. Ioan Miclea, pretor, G. Tătar, comptabil, Zevedeu Mureșan, paroch, George Fărcaș, Petru Androne, propr., Iulius Czegler, veterinar, toți din Sebeșul săs, Ilie Moga, paroch, Săsciori, Nicolae Raica, codrean (Strugari), Vasilie, Surdu, ec. (Deal), Nicolae Hința, par. (Sibișel). Raportor al juriului a fost numit secretariul Reuniunii *Vic. Tordășianu*.

Materialul expus aparține cea mai mare parte rasei »Pinzgau« încrucișată cu rassa indigenă. Dovadă aceasta, că populațiunea noastră din părțile Sebeșului în ultimii 10 ani și-a premenit aproape cu desăvârșire rassa vitelor de odinioară. Mulți din economi acum țin vite mai puține, dar' mai bune, mai spornice, mai cu preț.

Puțina îngrijire dată vitelor a fost justificată prin exponenți cu faptul că în lipsa de nutrețuri și în lipsa de pășuni pe șesuri, nevoiți sunt să-și țină vitele la pășunile slabe din munți.

Exponenți au fost în total 73 și anume 33 din Săsciori, 25 din Loman, 9 din Sebeșel, 2 din Cacova și câte 1 din Laz, Căpâlna, Deal și Strugari. Economii din Loman s'au distins ca cultivații de oi de soiu ales. Am remarcat exemplare frumoase de berbeci mari, cărnoși și bogați în lână frumoasă.

Juriul și-a îndeplinit lucrările în timp de peste 3 ore, când a urmat premiarea.

Vice-prezidentul Chirca într'aceia ține un frumos discurs despre cultura vitelor și în legătură cu aceasta despre cultura nutrețurilor măestrie, ear' secretarul Tordășianu, arătând că, Reuniunea agricolă a aranjat până acum 15 expoziții de vite cornute, 1 de oi, 4 de poame și 1 industrială (lucru de mână femeiesc), că ea în scopul răspândirii culturai de vite alege înainte cu vr'o 12 ani a adus mai multe zeci de vite sassa »Pinzgau« curată, pe cari le-a vândut între membrii cu preț redus, ear' acum dă împrumuturi cu camete puține acelor economi, cari doresc să se provadă cu vite de prăsilă; mai departe cum ea împarte an de an în mod gratuit sămințe de nutrețuri măestrite, apelează la sprijinul economilor noștri, pentru cari s'a alcătuit Reuniunea.

La fine s'au împărțit premiile în bani cu sume de 4—10 cor. E de însemnat, că lomănarii cu oile expuse au fost toți premiați.

Parochul Ilie Moga, la fine aduce comitetului Reuniunii agricole cele mai sincere mulțumite pentru ostenelele și munca închinată binelui poporului nostru și dorește, ca sămânța aruncată astăzi, să aducă roadele cele mai belșugate.

La masa comună luat'au parte un număr mare de economi și toți participanții la expoziție. Aici s'a ridicat toaste pentru îndelunga viață a prezidentului Lucuța, care deși bătrân și cu o activitate mănoasă și obositoare din trecut, carea l'ar îndreptăți la bine-meritatea odihnă, stă cu vrednicie în fruntea Reuniunii și o cârmuește; pentru vice-prez. Chirca, secretarul Tordășianu și pentru ceilalți cârmaci ai Reuniunii.

»Invingător.«

Onorați cetitori!

Lățiți foaia aceasta între cunoștinții D-Voastră!

Știri de tot felul.

Regele României și industria ungară. Din București s'a anunță, că regele Carol a trimis Miercuri pe secretarul său în pavilionul ungar dela expoziție pentru a cumpăra pe seama domeniului regal mașinile economice, alese de suveranul român cu ocaziunea vizitărei Expoziției. Moștenitorul de tron și priincipesa au cumpărat mai multe covoare și o grămadă de vase de Zsolna.

Starea sămănăturilor. În urma timpului uscat moale din Septemvrie și Octomvrie s'a isprăvit sămănatul de toamnă. Holdele sămănate de vreme au răsărit bine. În sămănaturi însă fac pagubă șoarecii, ici-colea și vermi și deosebite în trifoiu și luțernă. Viile au fost îngropate și gunoite. Vitele în multe părți umblă încă la pășune și să află în bune condiții. Nutreț a fost mult și bun anul acesta, așa că nici la primăvară nu va fi lipsă de el. Pe pomi s'au observat cu deosebire în unele ținuturi multe cuiburi de omide.

Principesa Maria a României a fost decorată cu medalie »Răsplata Muncii« cl. I. pentru merite pe teren bisericesc.

Necrolog. *Teodor Ioan*, econom din Turdaș, după un morb îndelungat a reposat în Domnul Vineri în 7 Dec.

1906 împărțit fiind cu Sfintele taine în etate de 56 de ani. Osemintele decedatului să așază spre vecinica odihnă în 8 Decem. în ținutierul gr.-ort. din Turdaș. — Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată. Turdaș în 7 Dec. 1906. Todor Romonița, soție. Victor Lula, Zoe Lula. nepoate, Petru Lula, preot, jinere. Maria Lula, preoteasă, fiică.

Biserica românească în Ierusalim. Românii și călugării români locuitori în Ierusalim au adresat o rugare către guvernul României ca să îi sprijinească întru ridicarea unei biserici în Ierusalim. Guvernul a instituit un comitet în frunte cu T. Burada, care să adune bani din colecte anume spre acest scop. Românii de acolo așteaptă cu mare bucurie realizarea dorinței lor ferbinte.

Producțiunea pescărilor statului român și în special a domeniului Brăilei a fost, precum cetim în ziarele bucureștene, foarte abundentă. Dela 1 Aprilie până acum numai Brăila a dat comerțului 1,300.000 chlgr. de crap. Din această cauză prețurile peștelui au scăzut mult.

Stössel acuzat de trădare. »Neue Hamburger Zeitung« anunță din Petersburg, că tribunalul militar a hotărât, ca pe baza unor denunțuri să intenteze un proces de trădare de patrie generalului Stössel. Procesul să va judeca de tribunalul militar din Moscva.

Școală de hoție. Poliția din Budapesta a descoperit o școală de hoție, al cărei director este un tâlhar italian iar elevii sunt copii de 10—14 ani. Materialul învățământului este furtul dela oul de găină, până la casele mari de fier. Directorul a fost deținut.

Explozia unei sonde de petrol la Țintea jud. Prahova (România). În apropiere de comuna Băicoiu, din județul Prahova, este satul Țintea, pe pământul căruia sunt mai multe sonde și guri de puțuri pentru scoaterea țițeiului, și ai căror proprietari sunt societăți străine ori persoane din țară ori din străinătate.

Una din sonde, proprietatea d-lui Trearder, american, s'a aprins zilele trecute la rezervorul cu țiței, iar focul a trecut ca fulgerul și la oamenii de serviciu, cari n'au avut vreme să fugă din preajma sondei.

Vre-o zece lucrători au fost grav arși, unul mort și alți vre-o trei sunt pe moarte.

Răniții au fost duși la spitalul din Ploiești, iar o parte din ei sunt îngrijiți în sat, de medici.

Pagubele după socotelile făcute să urcă la 100.000 lei. S'a pornit cercetare, spre a să cunoaște pricinile aprinderii sondii și a să stabili asupra cui cade răspunderea acestei mari nenorociri. (*Albina*).

*

Stimați oetitori! De sigur, cu plăcere vă veți face cunoscuți cu Emulziunea lui Scott, care este un medicament de casă cunoscut peste tot, adică oleiul de ficat de pește, numai cât acest din urmă să servește într'o formă de tot plăcută, gustoasă și prea ușor de mistuit. Copii cu deosebire iau cu plăcere Emulziunea lui Scott, pentru-că e cu gust foarte bun. Să affă în toate farmaciile.

*

O 160 de anarhiști deținuți.

Din Roma să vestește, că în urma exploziei de bombă întâmplată în biserica stului Petru, poliția a deținut o 160 de anarhiști. Din diferitele mărturisiri s'a constatat, că anarhiștii s'au pregătit de multă vreme pentru acest atentat.

Calendarul tipografiei archidiecezane, din Sibiu pe anul 1907 cu sematism, au eșit de sub tipar și s'a trimis în câte 30 exemplare à 80 fil. la toate oficiile protopresbiterale pentru împărțire preoțimei și fruntașilor din comunele bisericesti:

*

Calendarul »Amicul poporului« al librăriei Kraft din Sibiu a eșit de sub tipar cu conținut, destul de bogat și interesant. Să vinde cu 60 fil.

Sfaturi.

Cum să cunoaște mierea falsificată? Mierea *bună* și sănătoasă trebuie să aibă o culoare galbină deschisă, miros plăcut și un gust dulce pișcător. Turnată în apă ori în spirt de vin, mierea adevărată să topește de tot, fără să lase urme pe fundul vasului uns care să topește.

Dacă mierea galbină deschisă să învârtoșază în timp mai scurt, totdeauna e semn că e curată ti veritabilă.

Mierea *rea* și falsificată este aceia cere are o culoare foarte brună ori roșietică, tulbure și făinoasă și care să desface într'o parte mai groasă și alta mai apătoasă, miroasă greu și are un gust acru ori amar.

Falsificarea mierii să face de obicei cu făină, zahar de cartofi și sirup. Aceasta să poate afla așa dacă topim 20 părți de miere în 60 părți de apă amestecată cu spirt de vin. Dacă pe fundul vasului să așază o pătură albă mierea este amestecată cu sirup.

Ca să aflăm ori de mierea este falsificată cu făină, vom trebui să facem

următoarea probă: Turnăm 50 grame miere în 800 grame alcool, lăsăm să se așeze masa pe fund, partea fluidă o vărsăm din vas, apoi fierbem în apă pătura așezată pe fund, iar după-ce s'a răcit, adaugem ceva iod în ea. Dacă masa de pe fundul vasului a căpătat o culoare vânătă, e semn că mierea a fost falsificată cu făină de întăreală.

(*Economia.*)

Dum. 26-a după Ros., gl. 13 sft. 5

Dum	26 C. Alipie	9 Leocadia
Luni	27 M. Iacov.	10 Iudit
Mărți	28 M. Ștefan-cel-n	11 Damaschin
Merc.	29 M. Param	12 Maxentius
Joi	30 Ap. Andreiu	13 Lucia
Vineri	1 Prof. Naum,	14 Spiridon
Sâmb.	2 Prof. Avacum	15 Irineu

Redactor resp. GEORGE SUCIU.

Târgurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Dela 10—15 Decembrie st. n. 1906.

10 Noembrie st. n. Apold, Cece, Dobsina, Fertőszentmiklosszerdahely, Füzesabony, Gajár, Királyhelmece, Kiszutcaujhely, Lednic, Losonc, Máriapócs, Nagykároly, Nagymaros, Nemetkeresztes, Nezsider, Nyáradszereda, Nyiregyháza, Szepetk, Vaiszló, Vásárosnamény. — **11.** Bozók, Burszentmiklos, Dunaszerdahely, Gölnicbánya, Gönc, Gyalu, Körömező, Lajtaszentmiklos, Nagymajtény, Oszlány, Pápa, Párkány, Stropkó, Zalabér. — **12.** Deés, Diószeg, Érsekújvár, Késmárk, Mád, Miava, Nagypold, Óradna, Pálosnagymező, Szobránc. Temesvár, Uzon, Zám. — **13.** Beregszász, Bethlenszentmiklós, Bözöd, Boicza, Drávavásárhely, Eled, Érmihályfalva, Gyergyószentmiklós, Jászó, Légrad, Miske, Nagyselyk, Orsova, Ratkó, Somos, Szakolcza, Tarnoc, Zimony. — **14.** Földvár. Gorica (Zágráb). Kismarja. — **15.** Nagyrőcze.

Licitațiune minuendă.

Comitetul parochial din Băcăinți dă în întreprindere pe calea licitațiunei publice minuende edificarea unui edificiu nou școlar.

Licitațiunea va avea loc în școala confsională gr.-ort. din Băcăinți la 10 oare a. m. în ziua de 17/30 Decembrie a. c.

Planul și preliminarul de spese aprobat de P. V. Conzistoriu archidiecezan la 23 Martie a. c. sub Nr. 3106 Școl. precum și condițiunile de licitare să pot vedea la oficiul parochial gr.-ort. din Băcăinți.

Prețul strigărei este de 6521 cor. 20 fil., în carele este computat și o parte din materialul ce îl dă în natură comuna. La licitațiune pot lua parte măiestrii diplomați și peste tot aceia, cari pot dovedi, că au mai lucrat cu succes bun astfel de întreprindei.

Comitetul parochial își susține dreptul de a contracta, fără privire la prețul oferit, cu acela dintre minus oferenți, carele va fi ales prin încrederea comitetului.

Doritorii de a întreprinde acest lucru trebuie să depună un vadiu de 10% în bani gata sau hârtii de valoare, cari rămân în cassa bisericeii până după colaudare.

Băcăinți (Bkajalfalu) la 17/30 Noembrie 1906.

vidi: pentru com. parochial
Vasile Domșa, protopresbiter.
Nicolae Maniu, paroch.

Arnold Altai

magazin de mașini economice, articoli tehnici, saci, poneve și de oleiuri în DEVA

STRADA PRINCIPALĂ, CASA Dlui STIENE.

P. T.

Cu plăcere Vă avizez, că am deschis în DEVA, în str. principală, casa dlui Stiene, un

magazin de mașini economice.

Economii nostri erau expuși până acum a fi înșelați din partea unor agenți, la cari erau avizați; am aflat cu cale deci a arangia un bogat magazin, unde pot vedea cu ochii tot, ce le trebuie, pot face ori-ce probă și astfel nu pot fi înșelați.

Am totdeauna în magazin ori-ce unelte trebuincioase de cele mai noue și bune, anume: țin **plugurile cele mai bune de „SACK“**, pluguri de coaste, triere, mașini de sămănat, grape de fier, smicurătoare de cucuruz, moriște de hurlău, tăetoare de napi și de pae. Am mașini de îmblătit pentru mână și cu abur, ciururi ș. a.

Fiind recercat prin scrisori, bucușos fac oferte ori dau deslușiri cu privire la întocmire de mori, garnituri de benzin ori abur, motoare de benzin și mașini dinamice, la întocmire de luminat cu acetilin, mașinării de economie laptelui și altele și nu cer plată pentru deslușiri.

La comande încuviințez condițiunile de plată cele mai ușoare, fără a plăti prețuri mai mari decât cu bani gata.

Servesc și cu uleiuri, saci, poneve și întocmire de pivniță și ori-ce articoli economici de cari aveți lipsă.

Binevoii a Vă adresa cu încredere. Veți fi bine, grabnic și bucușos servit.

Cerându-Vă prețiosul sprigin, semnez cu deosebită stimă

Arnold Altai.

Ce deosebire mare

Într-o casă unde copii nu sunt bolnavi, nici slabi și nici nervoși ci sănătoși, fericiți și să pot bucura de o dispoziție statornică și plăcută. Cea mai bună medicină pentru susținerea acestei bune dispoziții la copil este Emulziunea lui Scott pregătită cu adăugarea chemicală subphosphot de calciu și natriu, care prin puterea sa extraordinară vindecă și ține în deplină sănătate copilul. Emulziunea lui Scott este plăcută și dulce, prin urmare ușor de luat și de mistuit, face poftă de mâncare și regulează organele de mistulare, cu puterea sa extraordinară în- trece peste așteptare oleiul comun de ficat de pește.

Pescarul cu o știucă mare pe spate e semnul de garanță pentru veritabila Emulziunea lui Scott.

Cu provocare la această foaie și trimițând înainte 75 fil. în marce postale să trimit franco sticle de probă dela:

Dr. BUDAI EMIL, „Stadapotheke“
BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 34/50

Prețul sticlei originale 2 cor. 50 fileri.

(594) Să capătă în toate farmaciile. 8-28

!Tusea!

Cine nu vrea s'o ia în samă pă-
cătuește contra sănătății proprii!

Caramelele lui Kaiser

cu marca de scutire „3 brazi“,
sunt încercate și recomandate de
toate autoritățile medicale ca mij-
loc contra tusei, răgușelei, ca-
tarhului, flegmei și a catar-
hului cronic de grumazi. ==

5120 atestate dovedesc că îm-
plinesc ceea-ce promit. ==

Pachetul de 20 și 40 bani să
capătă la farmacia domnului

JOSEF GRAFFIUS,
ORĂȘTIE (Szászváros).

Pentru economi!

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuințarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru oricare econom a întrebuința acest prav de îngrășare, căci prin aceasta să urcă valoarea — adică prețul vitelor, porcilor și a cailor. Prețul este 60 fileri.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stîrpirea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă — sau foarte puțin. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este că vitele și porcii toamna și iarna întreagă, până la deplina dezvoltare a primăverii, suferă mai mult de mîncărimea păduchilor, prin care mîncărime sunt reținuți porcii și vitele în îngrășarea și dezvoltarea lor — ba chiar slăbindu-i, astfel încât în loc de a li-să ridica prețul, chiar perd din valoare. De aceea fiecare econom să întrebuințeze această unsoare — căreia îi e prețul 20 și 40 fileri.

Extracte pentru prepararea rumului și a diferitelor liqueruri. Cine voește a-și prepara rum și liqueruri foarte bune și ieftine, să întrebuințeze aceste extracte. Prețul 1 litră 40 fil. **THEA FOARTE FINĂ ȘI BUNĂ.** 1 pachet 20 fileri.

Syrup de zmeură. Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zăchar rafinat. 1 kg. 1 cor. 20 fil. Toate acestea să capătă la

Cornel Demeter, apotecar în ORĂȘTIE (SZÁSZVÁROS) lângă bisericile evang. reformate.

AVIZ!

Am onoare a aduce la cunoștință că sunt provăzut cu sortimente foarte frumoase pentru **CADOURI DE CRĂCIUN, ANUL NOU** și pentru alte ocaziuni — precum **casete cu parfumuri, odoruri pentru parfumarea chliilor, Ean de cologne** și altele. Săpunuri foarte fine, cu mirosuri de flori în diferite calități. Tot felul de articoli cosmetice — precum apă, creme și prav pentru conservarea dinților, perii de dinți, oleiuri și pomadii igienice cosmetice. Cari au interes de astfel de articoli, îi rog să binevoiască a mă cerceta. **Crema de mandule benzoe** și săpunul ie de mare valoare pentru înfrumșetarea și conservarea pielii, a feței și mânilor. — **Thea foarte fină** de I. calitate. La beut dă o aromă deosebit plăcută — fiind aleasă din cele mai prețioase sortimente. — **Extracte pentru prepararea rumului și a diferitelor liqueruri.** Prin aplicarea acestor extracte cu bani puțini preparați cel mai bun rum și liqueruri. — Toate acestea să pot căpăta dela:

CORNEL DEMETER, apotecar în Orăștie (Szászváros) lângă bisericile evang. reformate.

CINE SUFERE de RHEUMA, ISCHIAS și PO- DAGRĂ să cumpere o sticlă de Podagra-Fluid

(595) alui Dr. FLESCH, 8-36

care vindecă cu siguranță podagra, rheuma,
dureri de mâni, picioare și spate, precum
și slăbiciuni de mâni, picioare și umflături.

Efectul să observă în timp scurt.

Să află de vânzare în farmacia „Coroana
maghiară“ alui Dr. E. M. FLESCH
în Györ, Strada Baros nr. 24.

O sticlă cu un conținut de 1½ decilitru
costă 2 cor. Sticle familiare (pentru folosire
îndelungată) 5 cor. — Comanda de 3 sticle
mici sau 2 familiare să expediază franco.

PRĂVĂLIE NOUĂ!

Avem onoare a anunța onoratului public
din ORĂȘTIE și JUR, că am deschis o

prăvălie cu articlii de modă
pentru dame și domni

în ORĂȘTIE Piața mare nr. 2 (în fostul
local a lui Gustav Zobel) arangiată con-
form recerînțelor de azi. — Câștigându-ne
praxa în orașe mari, suntem în plăcuta
poziție, de a promite onor. public, că ne
vom de silința, să corăspundem tutuor
recerînțelor unor buni și solizi comercianți.

Rugându-ne pentru spriginul onoratului
public semnăm cu deosebită stimă

OPREAN și JUDOVITS.

CUMPĂRAȚII!

Biblioteca „Bunul Econom”

Din această bibliotecă se pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile».
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor».
3. »Sămânța plantelor agricole și sămânatul lor».
4. »Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor».
5. »Economia vitelor sau Zootechnia generală».
6. »Agrologia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a ale îmbunătăți».
7. »Agricultura generală. Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de măruntit pământul».
8. »Ingrășemintele. Irigațiunile (udarea sământului)
- 9—10. »Prăsirea păsărilor de casă (gălițe hoare). Găinile, curcile, găinușele (bibilicele), gășcele, rațele, porumbii (porumbeii)».
11. »Cultura cerealelor. (Grâul, săcara, orzul, ovėsul, meiul, hirișca, cucuruzul (porumbul)».
12. Cartoful, napol (sfecla), inul, cânepa rapia fasolea, linte, mazărea, și cultura lor.
13. »Economia cailor, vitelor mari cornute și bivollilor».

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comandele au ase adresa la administrațiunea »Bunului econom» Orăștie, Szászváros.

Sunt potrivite pentru prelegerile publice populare și pentru toți agronomii și proprietarii de pământ.

Tipografia „MINERVA” în Orăștie,

Fondată în anul 1888.

Tipografia „MINERVA”

e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a putea executa ori-ce comande prompt, cu cea mai mare acurateță și cu prețuri ieftine. Totodată să îngrijește ca acelea să fie estetic lucrate, după cele mai nouă modele.

Până de prezent să bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, să roagă de binevoitorul sprigin al institutelor românești și al privaților.

Tot aci să tipărește:
„BUNUL ECONOM”
revistă ptru agricultură
industrie și comerț.

Comandele
din afară să
efectuesc repede!

Opuri —
Bilete de log. —
Broșuri —
Circulare —
Bil. de vizită —
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist. —
Placate —
Ord. de dans —
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent. —
Anunțuri —
Registre —
Imprimate —
Couverte —
Bilete de cun. —
Etc. etc. etc.

„THE MUTUAL”

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decembrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela »The Mutual» sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de răzbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunt în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și răzbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:
Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Tot felul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 8—52

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

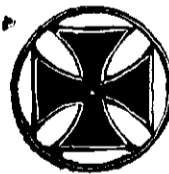
Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune

rării, că acest aparat

(reg) de 20

Nu e mijloc secret

pe lângă garanție

e a se da împreju-

vindecă boale vechi

de ani. 10-16

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fînturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mîncare, răceală la mîni și la picioare, reuma, podagră, ischias, ulul în pat, influența pinsomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prefusec cu mulțumire intervențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta» deoarece »Ciasul-Volta» atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprefiat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor.
folosibil la morburii cari nu sunt
mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vînzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42. G. colțul strada Kálman.